

Innhold

Forord	11
Innledning	12
<i>Henrik Neegaard og Inger Wallem Krempig</i>	
Innhold	14
Kapittel 1	
Friluftslivspraksis i barnehagen	17
<i>Henrik Neegaard</i>	
Innledning	17
Teoretisk forankring	18
Friluftslivsbegrepet	18
Natur og <i>affordance</i>	19
Didaktikk	21
Livsmestring og dannelse	21
Metodisk tilnærming	22
Resultater fra tursamtalene	24
Hva er friluftsliv i en barnehagekontekst?	24
Hvordan jobbes det med friluftsliv i barnehagen?	25
Hvorfor friluftsliv i barnehagen?	27
Implikasjoner for barnehagefeltet - noen refleksjoner og anbefalinger	30
Oppsummering	31
Kapittel 2	
Høstingsfriluftsliv og naturtilhørighet	33
<i>Inger Wallem Krempig, Tove Aagnes Utsi og Kari Wallem Bøe</i>	
Innledning	33
Høstingsbegrepet	34
Tilhørighet til naturen	35

Prosjektet mat fra naturen	38
Analyse	39
Høsting, naturkontakt og tilhørighet	39
Korrespondanse med naturelementer	40
Sanselige erfaringer	42
Interesse og naturkunnskap	43
Felles opplevelser i naturen	44
Arbeid med høsting i barnehagen	45
Oppsummering	48

Kapittel 3

Friluftsliv og den frie leken	52
<i>Kari Anne Jørgensen-Vittersø</i>	
Innledning	52
Friluftsliv og lek i barnehagen	53
Fra fri lek i nærnatur til organiserte aktiviteter	54
Forskning på barns utelek	55
Friluftsliv – lek, sted og bevegelse	56
Metode	58
Et innblikk i barns frie lek i natur – tre fortellinger	59
Landskap og naturelement i den frie leken	59
Steder og fortellinger inkluderes i leken	61
Planter og dyr inkluderes i leken	62
Drøfting – den frie leken gjennom friluftsliv	63
Oppsummering	65

Kapittel 4

Tidlige møter med natur – friluftsliv med de yngste barna	69
<i>Henrik Neegaard</i>	
Innledning	69
Teoretisk forankring	70
Metodisk tilnærming	73
På tur med de yngste	74
Hva er friluftsliv for de yngste i barnehagen?	75
Hvordan jobbe med friluftsliv for de yngste i barnehagen?	75
Hvorfor vektlegge på friluftsliv for de yngste i barnehagen?	77
Oppsummering	78

Kapittel 5

Friluftsliv som utgangspunkt for naturfaglige oppdagelser og samtaler .. 80

Asbjørn Magnar Hov

Innledning 80

Naturen tilbyr 81

Nysgjerrighet, undring og utforskning i naturen 82

Kommunikasjon og samspill 83

Metode 84

Nysgjerrighet, undring og utforskning gjennom et rolig friluftsliv 85

Kommunikasjon og samspill 90

Rolig friluftsliv med naturfagsbriller 92

Oppsummering 92

Kapittel 6

Skapende friluftsliv 96

- å forme og formes med tre som jorda materiale i barnehagen

Ann-Hege Lorvik Waterhouse

Innledning 96

Metodologiske påkoblinger 97

Om forming og sporer til skapende friluftsliv i rammeplanen 98

Noen begrepelige jordinger 101

 En antropocen tid 102

Forming som prosess og økologisk påkobling 102

 Å leve med trær og skape med trær 103

 Pinner til begjær og besvær? 107

 Kniv og spikking i barnehagen - tidlig håndverkskunnskap 109

Oppsummering 110

Kapittel 7

Samiske tematikker i barnehagens friluftsliv og bruk av natur 113

Veronica Bergan og Anne Myrstad

Innledning 113

Bakgrunn 114

Samisk mangfold knyttet til bruk av natur 115

Teoretiske begreper og tilnærminger 116

Metode 118

Analyse 119

Forskningsfunn 119

 Samisk forståelse av friluftsliv 119

Nyttepreget og hensynsfull naturbruk	120
Selvstendighet og å kunne klare seg	122
Læring i og med natur	123
Utfordringer	125
Drøfting	126
<i>Birget</i> - å klare seg	126
<i>Meahcci</i> - å oppleve en samhörighet med naturen	127
Implementering av samiske tematikker i barnehagens friluftsliv og bruk av natur	129
Oppsummering	129

Kapittel 8

Dobbel matpakke og termos med kakao: minoritetsforeldres

perspektiver på friluftsliv i barnehagen 133 |

Marcela Montserrat Fonseca Bustos, Katrine Giæver, Usma Ahmed og Anne-Linn Bang

Innledning	133
Teoretiske perspektiver	135
Metodologi	137
Foreldrenes overføring av egne erfaringer	138
Foreldrenes tilpasning til en norsk diskurs om friluftsliv	141
Foreldrenes forståelse av barnehagens ansvar	142
Minoritetsforeldre - tilpasning eller tilegning?	143
Oppsummering	145

Kapittel 9

Bøker i bevegelse 147 |

Ingvild Alfheim, Kaja B. Grimsgaard og Anna Sara H. Romøren

Innledning	147
Tidligere forskning på møter mellom språk og natur i norske barnehager ...	150
Teoretisk forankring	152
Metode	152
Diskusjon	154
Meningsskaping i møte mellom tekst og naturopplevelse	154
Men er det egentlig en bok? Begrensninger og muligheter ved bokformatet	155
Pedagogiske implikasjoner	160
Oppsummering	162

Kapittel 10

Vinter i barnehagen	165
<i>Inger Wallem Krempig</i>	
Innledning	165
Metodikk	167
Utetid om vinteren	168
Barn i vintermiljø	169
Naturelementene	169
Bevegelseserfaring	171
Kulturell praksis	172
Å skape gode opplevelser vinterstid	173
Praktisk tilrettelegging	174
Aktiviteter	175
Oppsummering	178

Kapittel 11

Friluftsliv, naturforståelse og bærekraftig utvikling	182
<i>Olav Kasin</i>	
Innledning	182
Metode	183
Friluftsliv som vei til ivaretagelse av natur?	184
Bærekraftig utvikling – det gode liv og ivaretagelse av natur	186
Friluftsliv i en økofilosofisk tradisjon	188
Naturhermeneutikk	189
Fra naturhermeneutikk til friluftslivspedagogikk	193
Erfaringer	193
Samtaler og fortellinger	194
Sammenhenger	195
Motsetninger og sårbarhet	196
Oppsummering	197

Kapittel 12

Friluftslivets sti mot livsmestring, helse og danning	202
<i>Inger Wallem Krempig og Henrik Neegaard</i>	
Innledning	202
Livsglede i naturen	203
Livsmestring gjennom friluftsliv	206
Natur og helse	207

INNHOLD

Friluftsliv og danning	208
Voksenrollen	209
Oppsummering - barnehagen og friluftslivet	210
Forfatteromtaler	215
Stikkord	219